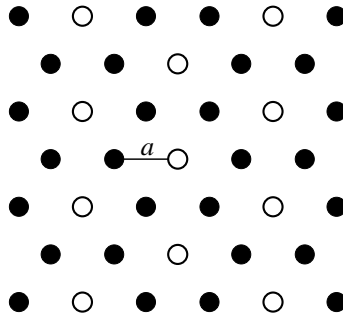

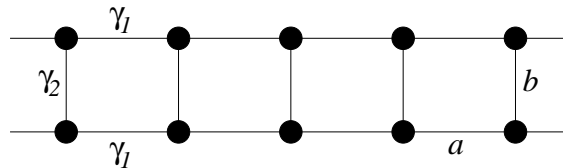
1. KOLOKVIJ IZ FIZIKE TRDNE SNOVI

18. februar 2008

- Binarna zlitina tvori dvodimenzionalno plast, kjer atomi enega elementa (črni) tvorijo satovje, atomi drugega (beli) pa se nahajajo v središčih šestkotnikov satovja. razdalja med sosednjimi atomi je a .

- Določi Bravaisovo mrežo, primitivno celico, bazo in recipročno mrežo.
  - Pri katerih kotih dobimo vrhove pri sipanju rentgenske svetlobe z valovno dolžino $\lambda = 1.4a$ na praškastem vzorcu? Predpostavi, da valovni vektor vpadne svetlobe in kristali vzorca ležijo v isti ravnini.
  - Pri katerih kotih pa dobimo vrhove, če so vsi atomi v kristalu enaki?
- V približku tesne vezi obravnavaj enodimenzionalen kristal, sestavljen iz dveh verig enakih atomov. Pri tvorbi energijskih pasov sodeluje po ena orbitala v vsakem od atomov. Prekrivalni integral med najbližjima sosedoma v vsaki od verig naj bo γ_1 , med sosednjima atomoma v različnih verigah pa γ_2 . Predpostavi, da sta γ_1 in γ_2 pozitivna. Mrežna razdalja je a , razdalja med verigama pa b .

- Izračunaj energijske pasove. Namig: Kristal lahko obravnavaš kot enodimenzionalen kristal s po dvema atomoma v osnovni celici, lahko pa tudi kot dvodimenzionalen kristal z enim atomom v osnovni celici. V tem primeru uporabi v smeri pravokotno na verigi periodični robni pogoj, prekrivalni integral pa zato zmanjšaj na $\gamma_2/2$.
- Vsak atom v energijske pasove prispeva po en elektron. Najmanj kolikšen mora biti γ_2 , da bo kristal izolator?
- Kolikšni sta efektivni masi vrzeli v maksimumu spodnjega pasu in elektronov v minimumu zgornjega pasu?
- Za koliko se razlikujeta efektivni masi vrzeli v maksimumu spodnjega pasu in elektronov v minimumu zgornjega pasu, če v računu upoštevamo še prekrivalne integrale γ_3 med naslednjimi najbližjimi sosedi?

